

ВИРОБНИЦТВО КОРМІВ НА ДЕГРАДОВАНИХ ТА МАЛОПРОДУКТИВНИХ ЗЕМЛЯХ

Кафедра кормовиробництва, меліорації і метеорології

Агробіологічний факультет

<i>Лектор</i>	Демидась Григорій Ілліч
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітньо-науковий ступінь</i>	phD доктор філософії
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	5
<i>Форма контролю</i>	Екзамен
<i>Аудиторні години</i>	50 (20 год лекцій, 30 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

У результаті вивчення дисципліни доктор філософії розвине вже існуючі та здобуде нові теоретичні знання і практичні вміння щодо виробництва кормів на деградованих та малопродуктивних землях.

Найважливішим завданням нашої держави є забезпечення продовольчої та екологічної безпеки, основою яких є сільськогосподарські землі, раціональне природокористування та охорона навколишнього середовища. Однак, інтенсифікація сільського господарства часто погіршує якість сільськогосподарських угідь України. Кормовиробництво ж, займаючи значну частину площі сільськогосподарських угідь, є одним з провідних стабілізуючих факторів, за допомогою якого можна оптимізувати порушені агроландшафти. Кормові агроєкосистеми не лише забезпечують тварин різноманітними кормами, але й підвищують родючість ґрунтів, покращують структуру ґрунту, знижують його кислотність, запобігають ерозійним процесам, нормалізують водний режим агроєкосистем, підвищують стійкість і рентабельність сільського господарства та покращують екологічну ситуацію в цілому.

Оскільки під польові кормові культури в господарствах часто виділяють недостатні посівні площі, а природні кормові угіддя витіснені, переважно, на землі, що непридатні для оранки важливим є вивчення особливостей використання деградованих та малопродуктивних земель для виробництва кормів на засадах раціонального використання та відновлення порушених земель.

Теми лекцій:

1. Значення кормових агрофітоценозів у забезпеченні продовольчої та екологічної безпеки і відновленні агроландшафтів.
2. Типи та види деградованих земель в Україні та аналіз їх придатності для виробництва кормів.
3. Наукові основи еколого-технологічних заходів при вирощуванні кормових культур на порушених ґрунтах.
4. Культури, придатні для створення високопродуктивних кормових фітоценозів на деградованих та малопродуктивних ґрунтах.
5. Особливості створення кормових фітоценозів на еродованих ґрунтах.
6. Особливості створення кормових фітоценозів на перезволожених та заболочених угіддях.
7. Особливості створення кормових фітоценозів на засолених ґрунтах.
8. Особливості створення кормових фітоценозів на кислих ґрунтах.
9. Особливості створення кормових фітоценозів на ґрунтах з низьким вмістом поживних речовин.
10. Особливості створення та використання пасовищ на порушених ґрунтах.

Теми лабораторних занять:

1. Оцінка екологічної та господарської придатності кормових культур для використання на деградованих та малопродуктивних ґрунтах.
2. Проектування технологій вирощування кормових фітоценозів на еродованих ґрунтах.
3. Проектування технологій вирощування кормових фітоценозів на перезволожених та заболочених угіддях.
4. Проектування технологій вирощування кормових фітоценозів на засолених ґрунтах.
5. Проектування технологій вирощування кормових фітоценозів на кислих ґрунтах.
6. Проектування технологій вирощування кормових фітоценозів на бідних на поживні речовини ґрунтах.
7. Методи регулювання інтенсивності використання пасовищ на порушених ґрунтах.

Список рекомендованої літератури:

Базова:

1. Бабич А.О. Створення кормових угідь на схилі землях / А.О. Бабич, П.С. Макаренко, К.С. Михайлов. К. : Урожай, 1991. 200 с.
2. Бабич А. О. Трав'янисті корми / А. О. Бабич, О. Л. Кирилеско. К.: Аграрна наука, 1999. 337с.
3. Боговін А.В. Трав'янисті біогеоценози, їхнє поліпшення та раціональне використання / А.В. Боговін, І.Т. Слюсар, М.К. Царенко – К.: Аграрна наука. К.: 2005. 360 с.
4. Зінченко О.І. Кормовиробництво / О.І. Зінченко. 2-е вид. доп. і перероб. К. : Вища шк., 2005. 448 с.
5. Луківництво [підручник для студ. вищ. навч. закл.] / Демидась Г.І., Козяр О.М., Коваленко В.П., Свистунова І.В., Демцюра Ю.В. К.: НУБіП України, 2015. 350 с.
6. Адамень Ф.Ф. Рослинність осушених боліт Лісостепу України / Ф.Ф. Адамень, В.А. Вергунов, О.І. Пидюра, І.Т. Слюсар, І.М. Григора. К.: Норапринт, 1999. 160 с.
7. Слюсар. І.Т. Корми з осушеного гектара / І.Т. Слюсар, М.І. Штакал, М.К. Царенко. К.: Аграрна наука. К.: 1998. 166 с.

Додаткова:

8. Боговін А.В. Морфометричні особливості багаторічних трав та їх роль у формуванні вертикальної структури лучних фітоценозів / А.В. Боговін, О.М. Давидюк // 36. наук. пр. Ін-ту землеробства УААН. 2001. Вип. 2. С. 47-52.
9. Рижук С.М., Агроекологічні основи ефективного використання осушуваних ґрунтів Полісся і Лісостепу України. / С.М. Рижук, І.Т. Слюсар. К.: Аграрна наука. К.: 2006. 425 с.
10. Добряк Д.С. Класифікація сільськогосподарських земель як наукова передумова їх екологічнобезпечного використання / Д.С. Добряк, О.П. Канащ, Д.І. Бабміндра, І.А. Розумний. К.: Урожай, 2009. 464 с.
11. Петриченко В.Ф. Лучне кормовиробництво і насінництво трав : навч. посіб. / В.Ф. Петриченко, П.С. Макаренко. Вінниця : Діло, 2005. 228 с.
12. Булигін С.Ю. Регламентация технологічного навантаження земельних ресурсів / С.Ю. Булигін // Землепорядкування. 2003. № 1. С. 38-43.
13. Ярмолук М. Т., Котяш У. О., Демчишин Н. Б. Екобіологічні й агротехнічні основи створення та використання трав'янистих фітоценозів : моногр. Львів : ПАІС, 2010. 228 с.
14. Береговий В.К. Екологічні проблеми використання земель у сільському господарстві України. Агросвіт, 2011. № 13-14. С. 25-28.

12. Інформаційні ресурси

1. http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JH1DY00A.html

2. <http://agro-yug.com.ua/archives/6458>
3. http://ecops.kiev.ua/files/2015/14_KALENSKA.pdf
4. http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/834/1/24%20Зось_Киор.pdf
5. http://natureus.org.ua/repec/archive/4_2015/1.pdf
6. file:///C:/Users/Ira/Downloads/znpzeml_2014_3_22.pdf,
7. <http://agro-yug.com.ua/archives/16433>